

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 197.

Częstochowa, piątek 23 sierpnia 1946 r.

Rok II.

Dymisja gen. Morgana

LONDYN (PAP). — W depeszy z Berlina Agencja Reutera cytuje oświadczenie generalnego dyrektora UNRRA La Guardia w sprawie dymisji generała Morgana jako szefa UNRRA w Niemczech. Tymczasowym następcą generała Morgana będzie Myer Cohen dyrektor wydziału repatriacyjnego UNRRA w Waszyngtonie. La Guardia oświadczył prasie, że generał Morgan nie wypełnia należycie swych obowiązków. Dymisja Morgana pozostaje w związku z reorganizacją wydziału UNRRA zajmującego się opieką nad osobami deportowanymi.

O odszkodowania wojenne dla Polaków we Francji

PARYŻ (PAP). — W obecności konsula generalnego R. P. w Paryżu i attache ambasady Wierzbowskiej, Zarząd Główny Organizacji Pomocy Ojczyźnie odbył posiedzenie w sprawie postulatów wychodźstwa polskiego w Alzacji i Lotaryngii. Zebrani omówili żądania odszkodowań wojennych w sumie 150 milionów fr., które Niemcy winni pokryć w ramach ogólnych reparacji. W sprawie tej postanowiono rozwinąć masową akcję ze współudziałem władz polskich GGT, której wyrazem ma być konferencja zwołana na dzień 15 września w Metz.

Witamy wielkiego przyjaciela narodu polskiego

Dyr. La Guardia przybył do Warszawy

WARSZAWA (PAP). — Dnia 21 b. m. o godzinie 11 rano wylądował na lotnisku okęckim w Warszawie Dyrektor generalny UNRRA La Guardia. Dyrektorowi La Guardia towarzyszyli panowie: Howell generalny kontroler UNRRA Lily, szef informacji, Feonon delegat USA, Younger delegat Wielkiej Brytanii, Pearson delegat Kanady, Ilsey minister finansów Kanady, Iljuszko szef zaopatrywania UNRRA w Londynie, Z Dyrektorem La Guardia przybyli również szef misji UNRRA w Polsce gen. Drury oraz szef polskiej misji ekonomicznej w Waszyngtonie dr. Ludwik Reichman. Na lotnisku powitali przybyłych: Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego dr. Stefan Jędrzychowski, Minister Przemysłu Hilary Minc, Wiceminister Borman, Wiceminister Wolski, Wiceminister Grossfeld, Wiceminister Petruszewicz, Wiceprez. m. st. Warszawy Strzelecki, pełniący obowiązki szefa protokołu dyplomatycznego przy MSZ Przesmycki, naczelnik Wydziału Amerykańskiego MSZ Złotowski oraz wyżsi urzędnicy Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego. Na lotnisku obecni byli również ambasador Stanów Zjednoczonych Bliss Lane i zastępca szefa misji UNRRA w Polsce gen. Brown oraz wyżsi urzędnicy UNRRA.

Minister Jędrzychowski oświadczył na powitanie: „Witam Pana w imieniu Rządu R. P. nie tylko jako kierownika instytucji, która udziela tak wielkiej pomocy Polsce, ale również jako wielkiego przyjaciela narodu polskiego”. Dyrektor La Guardia w odpowiedzi wyraził radość z przybycia do Polski. Wprost z lotniska goście zagraniczni udali się na zwiedzenie miasta Warsza-

Turcja odpowiada za obronę cieśnin

Nota USA w sprawie Dardaneli

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że rząd Stanów Zjednoczonych w nocy zwróconej do wszystkich sygnatariuszów konwencji w Montreux za wyjątkiem Japonii, wyraził opinie, że ustrój Dardaneli obchodzi nie tylko państwa czarnomorskie, ale również i inne, nie wyłączając Stanów Zjednoczonych i że Turcja przede wszystkim jest odpowiedzialna za obronę cieśnin. Oryginał noty został doręczony Radzieckiemu charge d'affaires w poniedziałek wieczorem, w odpowiedzi na memorandum przedstawiające poglądy radzieckie na tę sprawę. Kopie rozesłano do rządu brytyjskiego, francuskiego, tureckiego, greckiego, jugosłowiańskiego i rumuńskiego. Zostały uzgodnione poglądy rządów Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego na następujące propozycje zawarte w nocie radzieckiej:

1) cieśniny powinny być otwarte zawsze dla statków handlowych wszystkich państw 2) cieśniny winny być otwarte dla okrętów wojennych państw czarnomorskich, 3) okręty wojenne nie należące do państw czarnomorskich winny być przepuszczone w specjalnie zastrzeżonych wypadkach. Nota nie zgadza się na 2 następujące propozycje: ustalenie nowego ustroju dotyczącego tylko państw czarnomorskich i powierzenie obrony Dardaneli ZSRR i Turcji.

DZIECI Z ZAOLZIA W KRAKOWIE

WARSZAWA (PAP). — Do Krakowa przyszła 200 osobowa wycieczka dzieci polskich z Zaolzia. Dzieci z Zaolzia zwiedziły Wawel, Kościół Mariacki oraz ważniejsze zabytki miasta.

Kiedy wreszcie będzie rozwiązana sprawa Polskich Sił Zbrojnych zagranicą

Tekst noty rządu polskiego do rządu W. Brytanii

WARSZAWA (PAP). — W nieobecności Ministra Rzymowskiego Min. pełn. J. Olszewski wystosował następującą notę:

Wielce Szan. Panie Charge d' Affaires

W nocie Nr. 198/5247/46 z dnia 4 czerwca 1946 r. w sprawie demobilizacji Polskich Sił Zbrojnych pod dowództwem brytyjskim, Podsekretarz Stanu Z. Modzelewski wyraził imieniem Rządu Polskiego wątpliwość co do słuszności utworzenia Polskiego Korpusu Przystosobienia ze zdemobilizowanych żołnierzy polskich.

Rząd mój natychmiast po wysunięciu przez Jego Ekscelencję Ministra Bevina projektu sformowania Polskiego Korpusu Przystosobienia wskazał na to, że wbrew zapowiedziom Rządu Jego Królewskiej Mości i niezależnie od Jego Intencji nie będzie to faktyczną demobilizacją dawnych oddziałów polskich, lecz zachowaniem

ich w innej postaci, a więc w konsekwencji również wszystkich szkodliwych skutków ich istnienia dla sprawy pokoju i stosunków polsko-brytyjskich.

Powstanie Polskiego Korpusu Przystosobienia jako organizacji militarnej, ujętej w karby dyscypliny wojskowej, w najmniejszym stopniu nie zmniejsza presji wywieranej na żołnierzy przez antydemokratyczny korpus oficerski przy pomocy całego systemu wyrafinowanych i dalekich od prawdy środków, a więc jeszcze bardziej ufrwała hamulce, powstrzymujące żołnierzy od powrotu do kraju.

I. Według ostatnich wiadomości, jakie Rząd mój z różnych źródeł otrzymał, a w szczególności na podstawie oświadczeń gen. Andersa i gen. Kopańskiego, których to wypowiedzi w żadnym razie nie można traktować jako oświadczeń prywatnych, oraz odpowiedzi Podsekretarza Stanu Lawsona w Izbie Gmin, wojskowy charakter Polskiego Korpusu Przystosobie-

nia nie może budzić wątpliwości. Ten charakter militarny Polskiego Korpusu Przystosobienia Rząd mój widzi w następujących jego cechach:

1. zależność od War Office,
2. zachowanie dowództwa wojskowego,
3. zachowanie dawnych formacji i kadr,
4. podleganie prawodawstwu i dyscyplinie wojskowej,
5. utrzymanie oficerów polskich w dowództwie korpusu,
6. zachowanie stopni wojskowych i umundurowania,
7. płaca według stopni wojskowych, nie zaś według wykonywanych prac.

W tym stanie rzeczy obywatel polski podpisujący kontrakt wstąpienia do Polskiego Korpusu Przystosobienia wchodził w kolizję z ustawą o obywatelstwie polskim z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U.R.P. 1920 r. Nr 7, poz. 44, art. 11, pkt. 2) brzmiącą w tym miejscu: „Utrata obywatelstwa następuje... 2. przez przyjęcie urzędu publicznego lub wstąpienie do służby wojskowej w państwie obcym bez zgody Rządu Polskiego”.

Rząd mój zastrzega sobie całkowitą swobodę zastosowania tej ustawy w stosunku do obywateli polskich wstępujących do Polskiego Korpusu Przystosobienia i ponownie podkreślić pragnie, że powstanie i zachowanie tej instytucji traktować musi jako akt, który nie będzie sprzyjał rozwojowi przyjaznych stosunków brytyjsko-polskich i który nie jest uzasadniony bliżej żadnymi względami rzeczowymi.

II. Rząd mój w zrozumieniu potrzeb tych byłych żołnierzy polskich, którzy nie są jeszcze zdecydowani powrócić, nie odnosi się bynajmniej nieprzychylnie do tworzenia instytucji szkolących do zawodów życia cywilnego, jednakże musiałby najpierw nabrać pewności, że instytucje te będą posiadały następujące cechy:

1. Szkolenie odbywać się będzie w formach pozbawionych cech wojskowych, zwłaszcza wyszczególnionych w punkcie 1-szym niniejszej noty.

2. Szkolenie odbywać się będzie w odrębnych zespołach ściśle fachowych.

3. Przedstawiciele Rządu mojego dopuszczani będą do tych instytucji, gdzie szkolenie będzie się odbywać i będą mieli możliwość stwierdzenia ich niemojskowego charakteru.

4. Instytucje szkoleniowe nie będą ośrodkiem działalności przeciwko Rządowi Polskiemu.

5. Dawni oficerowie Polskich Sił Zbrojnych pod dowództwem brytyjskim pozbawieni będą wszelkiego wpływu na charakter i bieg szkolenia.

6. Płace będą według wykonywanych prac, względnie — do czasu nabrania przez szkolonych pełnych kwalifikacji zawodowych — jednolite.

7. Szkolący się będą mogli być zaopatrywani w prasę polską z kraju, zaś polskie organizacje demokratyczne, działające na terenie Wielkiej Brytanii, będą miały do nich swobodny dostęp.

8. Szkolący się będą mieli zapewniony swobodny dostęp do przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych Rządu Polskiego bez wszelkiej dyskryminacji z tego powodu.

III. W stosunku do tych, którzy po ukończeniu przeszkolenia w ramach instytucji odpowiadających postulatowi punktu II, powrócą nie zechcą lub też do tych, którzy natychmiast po demobilizacji mają możliwość osiedlenia się w życiu cywilnym, a dopełnią obowiązku rejestracji w polskich konsulatach, Rząd mój gotów będzie udzielić wszelkich ułatwień emigracyjnych, otoczyć ich opieką konsularną w ramach zawartych umów konsularnych i przewidzianą w prawodawstwie polskim, zapewnić im łączność z krajem, a gdy zdecydują się na powrót do kraju, udzieli im wszelkich ułatwień.

IV. W sprawie terminu i sposobu demobilizacji i repatriacji Rząd mój w całej rozciągłości podtrzymuje swe stanowisko wyrażone w nocie poprzedniej z dnia 4 czerwca 1946 r. Nr. 198/5247/46.

Korzystam z okazji, aby ponownie zapewnić Pana o moim niezmiennym szacunku.

Warszawa, dnia 8 sierpnia 1946 r.

Wystąpienie marszałka Tito

BELGRAD (PAP). — Marszałk Tito przebywający obecnie w Słowenii wygłosił w Gondowicach przemówienie, w którym poruszył szereg zagadnień dotyczących konferencji pokojowej w Paryżu. Marszałek Tito podkreślił konieczność oparcia pokoju na zasadach prawdziwej wolności a nie imperializmu.

Omówił on również incydent z samolotem amerykańskim zmuszonym do lądowania przez myśliwców jugosłowiańskie na terytorium Jugosławii. Marszałek Tito podkreślił, że samolot ten nie posłuchał wezwania władz jugosłowiańskich i dlatego musiano użyć myśliwców celem zmuszenia go do lądowania. Z punktu widzenia prawa i zwyczajów międzynarodowych postępowanie władz jugosłowiańskich było uzasadnione.

Kończąc swe przemówienie marszałek Tito oświadczył, że Jugosławia pragnie dobrych sąsiedzkich stosunków z Włochami, lecz nie może zrezygnować ze swych praw.

PRZEMÓWIENIE

WICEPREM. FIERLINGERA

Wicepremier rządu czechosłowackiego Fierlinger zwiedził w czasie swego pobytu na Śląsku Cieszyńskim Orłowę i Trzyniec, gdzie wygłosił przemówienie. Na manifestacji czeskiej partii socjal-demokratycznej w Orłowie wicepremier oświadczył m. in., że prócz ofiarnej pracy naród czeski ma do spełnienia jedno zadanie: stworzenie dobrych przyjacielskich stosunków z nową demokratyczną Polską, której Czechosłowacja pragnie dopomóc do pokonania wszelkich trudności. „Polska — mówił wicepremier Fierlinger — potrzebuje pomocy naszej republiki, jak my potrzebujemy pomocy Polski. W zgodnej i zwartej współpracy czeka obydwa nasze państwa szczęśliwa przyszłość, dlatego nasze wzajemne stosunki przypięczętowane będą umową sojuszniczą, po której przystąpimy do omówienia bieżących spornych zagadnień”.

Z KRONIKI DYPLMATYCZNEJ

WARSZAWA (PAP). — W dniu 20 b. m. w godzinach popołudniowych złożył wizytę Premierowi Edwardowi Osóbcie Morawskiemu ambasador Stanów Zjednoczonych Bliss Lane, który spędził dłuższy czas na towarzyskiej pogawędce. W dniu 20 b. m. Premierowi Osóbcie Morawskiemu złożył wizytę członek parlamentu duńskiego poseł Boegholm kierownik działu polityki zagranicznej.

